

Objevení nových prostor v historickém dolu Jeroným

Michael Rund, Muzeum Sokolov

V květnu roku 2014 došlo k významnému objevu „nových“, dosud nepřístupných prostor v historickém cínovém dolu Jeroným u zaniklého městečka Čistá u Rovné.

Nově objevené prostory jsou tvořeny velkoprostorovými komorami a maloprofilovými ručně raženými chodbami, ve kterých patrně stovky let nikdo nebyl, a které pravděpodobně vznikly už v 16. století. Rozsah a průchodnost prostor lze přirovnat k původnímu objevu tzv. stařin dolu Jeroným v roce 1982 panem Františkem Barochem.

Nově objeveným členitým volným prostorům dominují dvě komory, orientované svým delším rozměrem po spádu zrudnělé polohy (zhruba 35°). Průměrná výška těchto komor se pohybuje mezi 3–4 m při šířce 5–9 m. Délka většiny z obou komor dosahuje 45 m po úklonu ložiska (37 m ve vodorovném směru). Převýšení mezi nejvyšším a nejnižším objeveným místem činí zhruba 30 m. Prostory jsou poměrně dobře zachovalé a zhruba z poloviny nezaložené, z druhé poloviny pak zaplněné závaly z vyšších prostor, přelapeným sedimentem, nebo přechází ve zcela zabořené prostory. Na několika místech je nadržena voda. Celková délka chodeb objevených prostor činí téměř 350 m (dosud zaměřeno 330 m) s výraznou nadějí na další objevy do délky asi 400 m. Další objevy lze očekávat především východním směrem a částečně též směrem severozápadním.

Prostory jsou zajímavé i z dalších hledisek. Oproti jiným částem dolu je zde na několika místech patrné dobývání „po žíle“. Dále je v jedné komoře postavená kamenná hrázka, která byla starci využívána již v 16. století a stále je částečně funkční. Jsou zde hojně zachovány stopy po kapsách na uložení různých dřevěných dílů a výklenky na kahaníky. Také byly objeveny pozůstatky staré výdřevy a dřevěného čerpacího potrubí. Ze zachovaných kusů jsme se pokoušeli zjistit stáří dřeva a přesněji tak určit i dobu vzniku důlních prostor. Dendrochronologie nám ale bohužel neposkytla potřebné údaje, takže stále tápeme.

Nalezeno bylo jedno želižko a doufáme v nález dalších zajímavostí.

„Nové“ prostory jsou velice podivuhodně barevné. Dominuje zde červená barva hematitu a četné jsou i působivé žluté náteky.

Při návštěvě RNDr. Václava Cílka CSc., známého propagátora geologie, jsme mohli pohlédnout na práce starců i z pohledu filozofického. Zájmu pana Cílka neunikly třeba stopy po želižkách a mlátcích, které v jedné z komor nechaly minimálně tři generace horníků.

V souvislosti s realizovanými zajišťovacími pracemi v již dříve objevených částech dolu bylo možné na podzim roku 2013 otevřít a zpřístupnit zajištěnou část dolu z 16. století veřejnosti. Důl Jeroným byl otevřen i v sezóně 2014 od května do poloviny října.

V současné době probíhá na povrchu výstavba „zázemí“ – provozního objektu dolu Jeroným. Výstavba je financovaná z Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Severozápad a podporována z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Spolufinancování zajišťuje Karlovarský kraj. Stavba je celkové hodnotě 13,8 mil. korun by měla být dokončena do února 2015 a k slavnostnímu otevření by mělo dojít na začátku další sezóny v květnu 2015.

I díky objevu „nových“ částí dolu, které tak zvětšily rozsah známých zachovaných prostor z 15.–17. století na dvojnásobek, se bude Muzeum Sokolov snažit tento objev prezentovat široké odborné veřejnosti i na mezinárodní úrovni v co největší míře. Do budoucna se snad podaří i dosáhnout samostatného zápisu památky na listinu UNESCO.

Muzeum Sokolov chce také v budoucnosti spolupracovat se Správou CHKO Slavkovský les mimo jiné na propagaci zákonem chráněných netopýrů při každoročních tzv. netopýřích nocích pořádaných vždy na přelomu srpna a září. Důl Jeroným je totiž pro netopýry nejen důležitým zimovištěm, ale i významnou lokalitou při tzv. rojení (swarmingu) netopýrů na podzim. ■

Nově objevené prostory dolu Jeroným jsou výjimečně dochovanou ukázkou dávných způsobů těžby. Na každém kroku se zde můžeme setkat se stopami po ručních nástrojích. Foto Martin Majer.